XXXIII. évfolyam. Ára 10 fillér. Celldömölk, 1937. október 10. 41. szám.

KEMENESALJA

Megjelenik minden vasárnap reggel
Előfizetési díj egész évre 5 P, fél évre 2.50 P, negyed évre 1.30 P.

POLITIKAI LAP.
Felelős szerkesztő és kiadó: DINKOREVE NÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Celldömölk, Kossuth Lajos-utca 14. szám
Hirdetés díja előre fizetendő.

Ahol valamikor „Hany Istók": a csodálatos „hal-ember" élt vízi állat módjára.

Látképes lap Magyarország legnagyobb ingoványáról: a Hanság mocsárról.

Ha a celldömölki pályaudvarról kifutó vonatok közül, az Eszterházа-Sopron felé induló vonatra szállunk fel s Eszterházára érve, vonatunkból kiszállunk és átülünk a most megszállás alatt levő területen húzódó, volt Fertő-vidéki vonatra, hogy ezen folytassuk utunkat, néhány állomás érintése után, a Fertő illetőleg a Hanság világába jutunk. Fertőszéplakot, Sarródot, Mexikot elhagyva, Pomogyot érjük. Pomogynál elénk tárul a Hanság végtelennek tetsző ingoványos és zsombékos síkja. (A Hanságoi a parti lakók Hany-nak nevezik.) Három vármegye: Sopron, Moson és Győr megye határolja. Aki saját szemeivel nem látta még messze terjedő méreteit, nem is tud magának fogalmat alkotni annak igazi mivoltáról. Ennek a csodálatos mocsár-világnak és a vele összeköttetésben álló Fertőtónak jórésze, a trianoni kegyetlen itélet folytán, szintén idegen kézre jutott. Míg teljes egészében mi birtokoltuk, a mult század huszas éveiben eszközölt felmérés szerint, a Hanság területe hatvankétezer hold volt. Mai nap elenyésző csekély részt mondhatunk belőle magunkénak. Hajdan — dr. Breitenlohner szerint — az egész Hanság megközelíthetetlen mocsár lehetett, mely négy, egymástól fizikai határokkal is elkülönített részből állott; ezek: sárrét, nádas, zsombék és láp. Az emlitett területrészletek most már legnagyobb részt összeolvadtak. Itt-ott úgynevezett »úszószigetek« láthatók rajtuk. Ezek a szigetek úgy képződnek, hogy növénygyökerek, fadarabok összetorzsolódnak, azokat a hinár átfonja és rájuk hulló növénymagvakból gazdag növényzet támad rajtuk. Az apró tavak száma ma már nagyon leapadt; hol eltűntek, hol pedig benőtte azokat a különféle vízinövények sokasága. Mikor a hanság régi állapotában volt még, ember veszedelem nélkül alig járhatott benne. Ez az állapot nagyon megváltozott. A Rábca szabályozása, a keresztül-kasul húzott csatornák, az ingoványos réteknek gazdasági kihasználása, átalakította a mocsár-világ életét.

A Hanság legfőbb táplálója a Rábca, de a Duna áradásai is befolyással van rá. Gazdasági szempontból érdekes terméke a Hanságnak a turfa vagy tőzeg. Voltak esztendők, amelyekben kedvező eredménnyel kutatták turfa után. Tüzelésre alkalmas turfát azonban csak kevés helyen találtak. A Hanságon is látható a munkás emberi kéz nyoma.

Ahol egy félszázad előtt még nádrengeteg hajlongott, ott most szántóföldek, rétek és legelők terülnek el. Olyan fű nő rajtuk itt-ott, hogy félve mer beleharapni a jószág. A kiszáradt tavak helyére majorokat, aklokat építettek, hogy ne kelljen messzire menni a legelő nyájnak, meg a pásztornak. A szántóföldnek használt talaj fekete homok; ha ez a homok száraz, akkor nagyon könnyű, hamar enged a szélnek.

A Hanság lecsapolásának kérdésével már régó a foglalkoznak. Ujabban is felszinre került a lecsapolás kérdése. Ha sikerül valamikor a terv, a jövő századok emberei már csak könyvből fogják olvasni, hogy az ő szántóföldjük felett valamikor tó hullámzott, — egy olyan tó, melyből valóságos viziembert halásztak ki. Ki ne hallott volna a Hany Istókról?!... A kapuvári hercegi kastélyban a mult században egy 9—10 éves körüli csoda gyermeket őriztek, akit két halász ember fogott ki a Hanságból 1749. március 15-én. Úgy úszott és bukdácsolt, mint a béka. Nem tudott beszélni, akárhogy szólítgatták. Mivel nem tudták hová való, honnan cseppent a Hanságba, emberi alakjára való tekintettel megkeresztelték és elnevezték találási helyéről a Hanságról: Hany Istóknak. Alakra teljesen emberi formája volt, de egyébként vadállathoz hasonló. Egész testét halpikkely fedte, lábán és kezén az ujjak közt úszóhártya volt; tagjai egyáltalában megnyultak; kezén és lábain kétszeres hosszuak voltak az ujjai. Füvet, szénát és egyéb vizinövényeket evett és ruházatot nem tűrt magán. Majdnem egy évig volt a kastélyban, már főtt ételt is evett, felhagyta magát öltöztetni s már meglehetősen kezdett emberré válni: mikor egyszerre váratlanul eltűnt és nem is találták meg többet. Valószinüleg beleugrott a kastélytól nem messze folydogáló Kis-Rábába s ezen visszaúszott megint a Hanságba. Feltalálásáról pedig egy ma is meglevő jegyzőkönyv szól. Titokzatos és rejtelmes mondák és regék bizonytalan ködfátyolába burkolt birodalom, egy darab misztérium ez a Hanság. Így nőtt ki a Hanság párás ködéből a csodák egész világa s így teremnek a posványos vízben szörnyek és Hany Istókok.

Hosszas szárazságban vigyázatlanság vagy gyújtogatás következtében előfordulnak a rémesen szép hanyégések, amikor néha óriási területek állnak lángokban. Az el nem használt nádat őszszel levágják; gyenge, fiatal hajtását szarvasmarháknak takarmányul adják. A gyékényből háziipari ckkeket készítenek a parti lakók.

Az ember első tekintetre azt gondolná, hogy a Hanságban fa egyáltalában nem diszlik. Pedig nem így van. A szilárdabb talajon kisebb nagyobb fanemek buján nőnek. Így pl. a Répcének a Hanságba való torkolásánál, mintegy 600 hold területen éger fából álló erdő van, melyben a vízi szárnyasokon kivül igen sok erdei vad is él. A szárnyas világnak ezrei tanyáznak itt, amelyek között néha gödények is láthatók. Eső után megszólamlik az emberi hangot utánzó daru, e mocsaras vidék gyakori vendége.

Akik szeretik a természetet a maga nagyszerűségében, azok menjenek a Hanság vidékére, mikor az teljesen díszében pompázik s fáradságukat a vidék bája és változatos flórája és faunája bőven meg fogja jutalmazni.

Mint fentebb jeleztük, hazánknak ez a része is arra a sorsra jutott, mint a Felvidék, Erdély és a Bánát: idegen uralomnak nyújtja hasznát. De ez nem maradhat így. Kell tehát, hogy lelkünkben minél mélyebben verjen gyökeret ez az elszánt törekvés, hogy elidegenített kincseinket előbb-utóbb, de visszaszerezzük természetes részeikhez, hogy így az intéger Magyarországot visszaállítsuk. Szegény, megcsonkitott Magyarországnak integritásáért való szent küzdelmünket pedig soha jobban nem szolgálhatjuk, mint akkor, ha untalan emlékezetbe hozzuk azoknak értékét, amelyekkel ellenségeink kegyetlensége folytán szegényebbek lettünk. Teljes erőnkkel azon kell lennünk, hogy nagy Vörösmartynk kijelentése teljesüljön:

»Megfogyva bár, de törve nem,
Él nemzet e hazán!«

Benedek Vince.

Kölcsönt kérnek a Kódó-menti gazdák.

A Kódó patak menti gazdák régi panasza, hogy Izsákfa, Köcsk, Egyházashetye, Kissomlyó, Káld, Borgáta, Bögöte és Vashosszúfalu határában a patak még közepes esőzés idején is 2—3000 hold kaszálót és szántóföldet önt el áradásaival, aminek főként az az oka, hogy a szintén megáradó Marcal felnyomja a vizét a Kódó völgyébe s innen a víz a Marcal apadása után sem húzódik vissza, mert a Kódó alsó szakasza 10—12 év óta egyszer sem volt tisztogatva s így a patak medrében felgyülemlett iszap, sás és nád gátként zárja el az utat a visszafolyás elől.

Az idei abnormális évben négyszer öntötte el Izsákfa, Köcsk és Egyházashetye határát a Kódó és a petrencék, kaszálók elrothadva jelenleg is víz alatt állanak, úgy hogy nagyon sok gazda nehezen tudja majd az állatait kiteleltetni.

Az érdekelt gazdák és községek már többször fordultak a földmüvelésügyi miniszterhez a patak medrének szabályozása végett. Pár hónappal ezelőtt szentmártoni Radó Lajos képviselőnk vette kezébe az ügyet s az ő közbenjárása eredménnyel is járt, mert a miniszter ügyül is megbízta a Marcalvölgyi Vízitársulatot a Kódó-patak medrének szabályozásával. A tervek is elkészültek s ezek szerint 95.300 pengőbe kerül a szabályozási munka, ami természetesen az érdekelt gazdákat terheli. Viszont ma, az idei rossz termés után ők sem tudnak közel 100.000 pengőt kirántani a mellényzsebből, ezért egy Véleményező Bizottság alakult, amely László Lajos dr. szolgabíró elnöklete mellett kedden délelőtt elhatározta, hogy a patak medrének szabályozásához szükségee összeget tíz évi törlesztésre kölcsön kéri a földmüvelésügyi minisztertől.

Ötven év óta fogalommá vált bútoraink jósága, szép kivitele és olcsósága.
Vásároljon tehát Ön is nálunk!

Hálók, ebédlők, kombinált berendezések és mindennemű kárpítos-árúk nagy választékban.

Kedvező fizetési feltételek!

KOPSTEIN

BÚTOCRSARNOK
Celldömölk, Piac-tér 9.

Ugyancsak elhatározta a bizottság, hogy egy feliratban megkéri a Máv. igazgatóságát, hogy a Celldömölk és Boba között lévő vasuti hidat a patak fölött nagyobbítsa meg, mert ez a szűk híd is oka részben az áradásoknak, mivel az áradást csak lassan tudja levezetni.

Katolikus leánynap Celldömölkön.

Az Eucharisztikus szentév megnyitó ünnepeként a kemenesaljai róm. kat. esperesi kerület papsága Horváth Károly dr. esperes-plébános vezetésével a mult vasárnap Celldömölkön impozáns leánynapot rendezett, melynek fényét Grősz József püspök is emelte személyes megjelenésével. A kora délelőtti órákban Celldömölk, Alsóság, Izsákfa, Boba, Kemenesmihályfa, Ostffyasszonyfa, Kemeneshőgyész, Kenyeri, Pápóc, Kemenesszentpéter és Nagysitke községekből közel 600 leány vonult fel plébánosai és tanítói vezetésével, úgyhogy az apátsági templom délelőtt 9 órakor zsúfolásig megtelt az ünnepi szentmise alatt.

A szentmisét Grősz József püspök pontifikálta nagy papi segédlettel. A mise alatt a celldömölki Vegyeskar Uhlár Gyula karnagy vezetésével egyházi énekszámokkal működött közre. Szentbeszédet Galambos Miklós dr. püspöki titkár mondotta, majd az összes leányok közös szentáldozáshoz járultak.

Az ünnepély délután 2 órakor a róm. kat. fiúiskola udvarán folytatódott, ahol a közel 500 főnyi közönség élén ott láttuk Grősz József püspököt, Jándi Bernardin apátot, a kerület papságát, tanítóit, tanítónőit és Celldömölk katolikus társadalmának színe-javát.

Először a leányifjúság énekelte el a Veni Creatort, majd Horváth Károly dr. esperes-plébános felemelő megnyitó beszédében vázolta s leánynap célját és jelentőségét az Eucharisztikus szentévvel kapcsolatban. A nagy tetszéssel fogadott beszéd után Horváth Erzsébet (Izsákfa) a falusi, Süle Anna (Alsóság) a dolgozó, Károlyi Erzsébet (Celldömölk) pedig az iskolát végzett leányok életét, helyzetét és problémáit ismertette alaposan összeállított előadásban. Nagy helyeslés és taps fogadta Stadler Frieda országos igazgató összefoglaló beszédét is, amelyben a katolikus leány hivatását és kötelességét domborította ki az egyházzal és a társadalommal szemben.

A gondosan összeállított műsor további számain Holpert Mária szépen előadott szavalata következett, majd a kenyeri leányegyesület tagjai fonójelenetet, magyar táncokat, a pápóci leányok pedig egy monológot és tréfás boszorkánytáncot mutattak be. Nagy sikert és sok tapsot aratott az alsósági leánykör szavalókórusa is, amely Székely László papköltő: Isten szeme című szép költeményét adta elő. A celldömölki leányok az: Aranyhid-vendéglő című kis vígjátékot mutatták be nagyon szép sikerrel.

Végül Grősz József püspök záróbeszédében szeretetteljes hangon mondott köszönetet a szép ünnep sikeres megrendezéséért, buzdító és lelkesítő szavakat intézett úgy a leányokhoz, mind a közönséghez, majd a Christus vinint eléneklésével az ünnepély véget ért.

Balesetek. Pásztori Antal 78 éves celldömölki napszámos, aki Klein Bélánál állott szolgálatban, amint az istállóban az állatokkal foglalatoskodott, az egyik ökör megrúgta, minek következtében bal csipője ért sérüléseket. — Sebestyén Zoltán 17 éves kisköcski fiatalember a szekérre akart felszállani, eközben az állatok megugrottak, a szekérről leesett, bal lábszárcsontja eltörött. Mindkettőjüket a celldömölki kórházban ápolják.

Nincsen közönség, mennek a színészek.

Homonnay István színtársulata négy hétre tervezte a celldömölki szezonját, de sajnos — a színész tervez, a közönség végez! A négy hétből csak rövid két hét lett, mert a »Korona« nem is igen nagy terme esténként félig sem telik meg közönséggel s így ha a társulat tovább nélkülözni és teljesen leégni nem akar, úgy kénytelen tovább állani. Hiába volt elseje, hiába hencegünk a városi mivoltunkkal és kultúránkkal, mint annyi máskor most is bebizonyosodott, hogy Celldömölkön színművészetnek nincs talaja, itt csak a cirkuszi csindradrata bum-bum és a bohóc érvényesül.

Pedig hát Homonnay és a társulat minden egyes tagja mindent elkövetett, hogy kielégítse a közönség igényét. Állandóan, egész nap próbáltak, színre hozták a legújabb, legfrisebb sláger darabokat, ezeket a lehető legtökéletesebben megjátszották, de minden hiába, ha nincs kinek előadni, ha nincs megértő és áldozatkész közönség, amely a filléreit leadná a Thália sokat nelkülözö, kenyertelen papjainak és papnőinek.

Egyébként hétfőn este a Meseáruház nagy operett ment, kitűnő rendezésben és szereposztásban. Kőrösy Bözsi, B. Polgár Béla, Harsányi Ferenc és Siménfalvy Sándor brilleztek, de a többiek sem maradtak mögöttük.

Kedden a »Csodahajó« közönség nélkül utazott, de szerdán a frontharcosok javára rendezett »Elcserélt ember« sem örülhetett telt háznak, pedig: Homonnay István, B. Polgár Béla, Sághy Géza, Károlyi Klára, Darvas Klári, Buday Mária és társaik nagyon megérdemelték volna, ha a 76 pengős bevétel a duplájával lett volna »felcserélve«.

Csütörtökön este még szomorúbb volt a helyzet. A darabban egy: Urilány szobát, a társulat pedig közönséget keresett. Pénteken pedig az volt: A nóta vége, hogy a terem valósággal kongott az ürességtől, mert az előadást mindössze 54-en nézték végig, de ebbe már a tűzoltók, pincérek és a tiszteleljegyesek (legalább 20) is bele vannak számítva. Pedig hát ebben a darabban Homonnay István, Siménfalvy Sándor, Darvas Klári, Buday Mária, Várudvary Zenke és különösen Vikus aranyos szerepében Bakó Anci valósággal egymásra licitáltak az elsőségért és legalább is egy rendes házat megérdemeltek volna.

További műsor:

Vasárnap délután 4 órakor: Sárgapitykés közlegény. Nagy táncos operett. Ketten egy jeggyel. Este fél 9 órakor: 3:1 a szerelem javára. Szívek mérkőzése két félidőben. Az idei legnagyobb operett újdonság.

Hétfőn: Illatszertár. Vígjáték 3 felvonásban.

Kedden: Marika hadnagya. Gyönyörű operett, tele magyar zenével és magyar virtussal.

Szerdán este búcsúelőadás: Dr. Kerekes Mária. Vígjáték újdonság.

HIREK.

Egyházi hír. A kemenesaljai egyházmegye törvényszéke, pénteken délelőtt koltai Vidos Dániel egyházmegyei felügyelő és Molitorisz János esperes elnöklete alatt ülést tartott.

Pénzügyőri áthelyezések. A szombathelyi pénzügyigazgatóság Pados József II. oszt. pénzügyőri vigyázót Vasvárról, Molnár József I. oszt. vigyázót Szombathelyről, Tamás Béla I. oszt. vigyázót Kőszegről Celldömölkre helyezte át.

Halálozás. Gécsek Péterné szül. Pálffy Ilona csütörtök délután fél 6 órakor hosszas szenvedés után elhunyt. Szombaton délután 4 órakor temették nagy részvét mellett a temető kápolnájából. Férje, szülei és kiterjedt rokonsága gyászolja.

A celldömölki Mozdonyvezetők Köre az idén fogja megünnepelni fennállásának 25 éves jubileumát, a Mozdonyvezetők Körének választmánya hétfőn este fogja tárgyalni, hogy milyen keretekben tartsák meg a Kör jubileumi ünnepségét.

Eskövő. Ódor József és neje leányát Erzsébetet a jövő vasárnap vezeti oltárhoz az ev. templomban Németh László, a kemenesmihályfai Hangya vezetője.

A GySEV október 3 án hatályba lépett téli menetrendjéről izléses alakban kiállított menetrend füzetet adott ki, mely 10 filléres árban a pályaudvarokon és a menetjegyirodákban kapható, egyébként lapunkban közölt menetrend táblázatban is bent foglaltatik ezen új menetrend.

Meghalt a csöglei hasbalőtt gazda. Mult heti számunkban hírt adtunk arról a véres tragédiáról, amely Csögle községben játszódott le pénteken mult egy hete. Gáncs József és Gyarmati Gábor gazdalegények Csöglén ugyanannak a lánynak udvaroltak. A lány azonban szívesebben fogadta Gáncs József közeledését, ami aztán annyira féltékennyé tette Gyarmatit, hogy véres bosszút forralt vetélytársa ellen. Pénteken este Gáncs hazakísérte a leányt, aminek a látására Gyarmati magához vette sajátkészítményű vadászpuskáját, majd elrohant Gáncsék portájára, ahol azonban a konyhasajtóban útját állta a fiatal Gáncs édesapja, az 59 éves Gáncs Lajos földműves. Rövid szóváltás támadt kettőjük között s végül is Gyarmati a vetélytársa helyett az idős Gáncsra fogta a puskát és közelről hasbalőtte. A szerencsétlen embert mentőautón beszállították a celldömölki kórházba, ahol, mivel a sörétek teljesen szétszabdalták a beleit, vasárnap este meghalt. A gyilkos legényt a csendőrség letartóztatta.

Új tanárok a jánosházai polg. iskolánál. A vallás és közoktatásügyi miniszter Jaszovszky Béla és Nagy Ferenc okl. tanárokat a jánosházai polg. iskolához osztotta be szolgálattételre.

Házépítő kölcsönök folyósítását sürgeti az iparosság. Az IPOK választmányi ülésén foglalkozott a kérdéssel és elhatározta, hogy lépéseket tesz illetékes helyen, hogy 5—10 éves lejáratú házépítő kölcsönhöz juthasson a kisiparosság és a kiskereskedelem.

Rádió, villamossági felszerelések

NAGY VILMA Kölcsön kerékpárok!

Írógépek, varrógépek, kerékpárok olcsón és szakszerűen javíttatnak

Nagy József műszerészénél Celldömölk, Kossuth-utca.

Ügyészi megbizatas. A m. kir. igazságügyi miniszter Szabó Kálmán dr. ügyvédet megbízta az ügyészi teendők ellátásával a celldömölki járásbíróságnál.

Új tanár Celldömölkön. A vallás és közoktatásügyi miniszter Varsádi Andor polgári fiúiskolai tanárt Lengyeltótiból Celldömölkre helyezte szolgálattételre.

Egy hónapot kapott a Pinka Kolompar (Pinka Rozália celldömölki [illegible]szanyasszony néhány héttel ezelőtt kéregetés céljából beállított Schvarcz Sándor szergényi kereskedő üzletébe és onnan egy nagykendőt ellopott azalatt az idő alatt, míg a kereskedő az egyik vevőt kiszolgálta. A büntetett előéletű cigányasszonyt a mult szombaton vonta felelősségre a celldömölki járásbíróság és 30 napi elzárásra itélte. Miután Pinka megnyugodott az itéletben, az jogerős.

Hecht Bankháztól vegyen reményt, megüli a főnyereményt! Rendeljen levelezőlappal Budapest, Andrássy-út 3.

A Pesti Tőzsde új számában Mihalovics Zsigmond kanonok, dr. Orszagh Sándor, dr. Szeben [illegible], Tieberger Imre, Kertész Nándor, Magyar Miklós és mások nyilatkoznak. Beszámolot közöl a lap az árúés értéktőzsdei helyzetről, az új ipari tranzakciókról, pénzügyi helyzetről.

Üdvözölni kell egymást a vitézeknek. Az Országos Vitézi Szék [illegible]ndeletet adott ki a vitézek kölcsönös üdvözlése ügyében. A rendelet szerint feltétlenül meg kell szűnnie annak a helyzetnek, hogy a vitézek egymás között elmulasztják az üdvözlést. A vitézi jóneveléséből és a tekintélytiszteletből foly k, hogy a fiatalabb vitéz idősebb vitézi bajtársát üdvözölje. Hasonló korú vitézi bajtársak előtt az legyen az irányelv, hogy a kezdeményezés az üdvözlések tekintetében még sohasem vált senki szégyenére, sőt ellenkezően, az az udvarias és lovagias gondolkodás [illegible]ellett tesz tanuságot. Azt a vitézt, [illegible]en vét, az Országos Vitézi Szék fegyelmi uton vonja felelősségre.

Eljegyzés. Nagy Imre, kemeneskapolnai róm. kat. kántortanító eljegyezte Szigethy Gyula debreceni nyomdavállalati rt. igazgató leányát Augusztát.

A kincses kán mesebeli lakomája. Aga kan, a népszövetség elnöke 3000 személyes vacsorát adott Genfben minden emberi képzeletet felülmuló pompával. Erről a rendkívül érdekes eseményről közöl intim részleteket Tolnai Világlapja új száma. A legkíválóbb magyar írok novelláin kívül nagyszerű folytatásos regényt és közel száz pompás képet talál az olvasó a népszerű képeslapban. Tolnai Világlapja egy száma 20 fillér.

Nem lesz kettős vágány a Balaton mentén. Tárgyalások folytak a Máv-nál arról, hogy a balatoni forgalom gyorsabb lebonyolítása érdekében ezen a vonalon második sínpárt építsenek. Az erre vonatkozó megbeszélések hír szerint a közelmultban véglegesen befejeződtek. Eredményük: a Máv. székesfehérvári második sínpárat épít, ellenben egyelőre azt a tervet elvetették, hogy ez a második sínpár a teljes balatoni vonalon épüljön meg.

Egy tisztviselőnek hány rend ruhája foglalásmentes? Egy magán[illegible]viselőnél kielégítési végrehajtást foganatosítottak s a ruhaszekrényben talált két öltönyt, egy fekete zakó kabatot csikos nadrággal s egy rend télíruhát lefoglaltak. A tisztviselő előterjesztéssel élt, hogy neki foglalkozásánál fogva szüksége van a lefoglalt ruhákra. A hitelező azzal érvelt, hogy foglalásmentesen hagyott a tisztviselőnek egy szürke nyári öltönyt a szekrényben és a rajtalévőt. A törvényszék helyt adott az előterjesztésnek azzal az indoklással, hogy egy tisztviselőnek az év bármely szakában viselhető legalább is két rend ruhára szüksége van, a nyári szürke ruha pedig ilyennek nem tekinthető.

Küszöbön áll a Máv. és a pósta egyesítése. Hír szerint olyan megoldást tervezek, amely a Máv. és a pósta körül felmerülő vitás ügyeket az eddig e két állami üzem igazgatóságának üzenet és iratváltási s egyben a vitás anyagnak közös értekezleten való hosszadalmas megvitatása helyett a kereskedelemügyi minisztériumban egy új közlekedési főosztályt állítanak fel. Ez az új főosztály egységesen gyakorolja a két nagy állami üzem fölött a legfőbb igazgatás és ellenőrzés jogát és dönt a vasutak és a pósta között esetleges felmerülő üzemtechnikai, forgalmi és pénzügyi ügyekben. A főosztály a közönség érdekeit kívánja szolgálni.

Mit kell tudniok az anyáknak a csecsemő és gyermekbetegségekről. Erről a rendkívül érdekes témáról közöl cikket a párisi divat, amely gazdag tartalommal jelent meg. A nagyszerű folytatásos regényen és pompás cikkeken kívül a legújabb párizsi toalettek, kabátok és kézimunkák rajzait találja az olvasó a népszerű magyar divatlapban. A Párisi Divat egy száma 60 fillér.

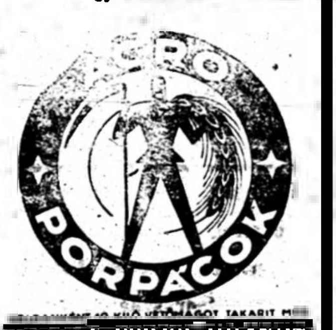

PORPÁCOLÁSSAL
LESZÁLLITOTT ÁRON BESZEREZHETŐ
MOLNÁR drogériában

Korai tél. Nem sok jóval biztat Sirius mester legújabb időjóslata. Október első hetére enyhe, csapadékos időt, sőt a középső két hétre is szép, meleg napokát jósol, de novemberben esős, ködös, hűvös, szeles idő jön, több helyen kisebb nagyobb havazás igérkezik, éppúgy decemberben is, bár tartós, nagy hidegtől nem kell félnünk. Sirius mester a továbbiakban intő szózattal fordul a gazdákhoz, hogy az idén korán jön a tél és mindenféle hüvelyes veteményt, szőlő, burgonya, répa, — szóval aminek a fagy ártalmas, — a szántásával, vetésével sietni kell, mert az idő rövid lesz, minden percet fel kell használni, hogy az őszi munkát befejezzék.

Vidéki fiatal művelt leány elárusítói, vagy pénztári állást keres, akár pék, trafik, vagy más üzletben. Péküzletben több évi praxisa van. Címet kérem a kiadóba.

Hónapos vásár. A csütörtöki hónapos vásárra sertés felhajtatott 875 drb, eladatott 319 darab, szarvasmarha felhajtatott 475 darab, eladatott 249 darab, ló 78, eladatott 18 darab. Arak; marha kilogrammonkint 98—104 fillér, féléves sertés 72 fillér, süldő kgr. 42—56 fillér, sertés 68—72 fillér, ló páronkent 200—520 pengőig.

Nem való a fegyver nő kezébe. Egy volt celldömölki leány, jelenleg soproni lakos, egyik Sopronban lakó rokonukhoz Kirnbauer Janos Győr—Sopron—Ebenfurti vasuti alkalmazottjához volt járatos. A mult vasárnap reggel is elment oda látogatóba, de mivel csak egyedül Kirnbauer volt odahaza, aki pedig az udvaron foglalatoskodott. A leány úgylátszik unta magát és a kéznél lévő flober puskával elkezdett játszadozni, bizonyára nem tudván, hogy az töltve van. A véletlen úgy hozta magával, hogy a puska elsült és éppen az udvaron dolgozó Kirnbauert találta el, aki nyomban meghalt. A leány a rendőrségre került, ahol kihalgatták. Tekintettel, hogy még fiatal, a kiskoruak bírósága elé kerül.

A kövezetvámszedési jogot Celldömölk nagyközségnek a kereskedelmi miniszter továbbra is engedélyezte. Az erről szóló engedélyokirat a Budapesti Közlöny szeptember 25-i 218. számában jelent meg.

Népszerűsítik a birkahúst. Egyes nyugati államokban népszerű étel a birkapecsenye. Magyarországon azonban a Kunság kivételével alig van jelentősebb birkahúsfogyasztás. A földmívelésügyi minisztérium most a birkahús népszerűsítésére tervezetet dolgozott ki. Illetékes helyen nagy fontosságot túlajdonítanak annak, hogy a birkahúst minél szélesebb néprétegekben megismerjék, fogyasszák és ezért összegyűjtik a birkahús elkészítésére vonatkozó recepteket is. Az a terv, hogy a minisztérium ezeknek a recepteknek terjesztésével kezdi meg a birkahúspropagandát.

Mit kell tudni minden gazdának az új gazdarendeletről? Felhívjuk az érdekelt gazdák figyelmét arra, hogy a legutóbbi gazdaadóssági rendeletről népszerű ismertető füzet jelent meg, amelyet lapunk kiadóhivatala készséggel bocsát díjtalanul minden érdekelt jelentkező rendelkezésére.

Apolló Hangos Mozgó

Felelős vezető:
WITTMANN ANDOR Celldömölk.

Október 9 szombat, 10 vasárnap.

Látványos **magyar** háborús film:

PERGŐTŰZBEN

A magyar hősiesség éposza

Főszereplők: Egry Mária, Berky Lili, Hajnal Betty, Kiss Ferenc, Nagy György és Pethes Ferenc.

Nagyszerű kiegészítő és Híradó.

Előadások kezdete: szombaton este fél 9 órakor, vasárnap délután 4, 6 és este fél 9 órakor.

Október 13 szerda, 14 csütörtök.

Filléres helyárak.

Ketten egy jeggyel.

Az áruló hang

Érdekfeszítő bűnügyi történet.

Kitűnő kiegészítő és Híradó

Előadások kezdete: szerdán este fél 9 órakor, csütörtökön délután 6 és este fél 9 órakor.

Helyárak: Ünnepnap, szombaton és vasárnap: Támlásszék 100, páholy 80, fenntartott hely 60, I. hely 40, II. hely 30 és gyermekjegy 20 fillér. Szerdán és csütörtökön: Ketten egy jeggyel Támlásszék 120, páholy 100, fenntartott hely 70, I. hely 50, II. hely 30 és gyermekjegy 20 fillér.

Ismét itt az alkalom!

Ezer és ezer ember nyert már osztálysorsjátékon!

Ma majdnem mindenki vesz osztálysorsjegyet, mert kis összeggel nagy vagyont nyerhet!

Október 16-án kezdődik

az új sorsjáték, nagyon ajánlatos, hogy

rendeljen egy sorsjegyet

bármelyik főárusítónál, mert akkor

máról holnapra gazdag lehet!

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben

700.000

[illegible]

500.000

Jutalom:

400.000

Főnyeremények:

300.000 100.000

86.000 sorsjegy 43.000 nyeremény.

A nyeremények összege:

9,520.000 pengő.

Az I. osztály sorsjegy hivatalos ára:

Nyolc.	Negy.	Fél	Egész
3½ pengő	7 pengő	14 pengő	28 pengő

Az összes főárusítóknál, kik feltétlen titoktartást is biztosítanak.

Mészáros és hentesüzlet átvétel.

Tisztelettel hozom Celldömölk és vidéke n. é. közönsége b. tudomására, hogy Celldömölkön a gróf Széchenyi István-utcában (a Korona szállóval szemben) általam létesített

mészáros és hentes-

üzletet Háry János eddigi vezetőtől október 1 én kezelésembe vettem.

Amint a multban, úgy most is az a főtörekvésem, hogy vásárlóimat minden időben elsőrendű friss hussal szolgáljam ki.

Hentesáru különlegességek állandóan készletben vannak.

Kerem a n. é. közönség szíves pártfogasát, kiváló tisztelettel

Horváth József
mészáros és hentes.

Keveset használt, lakkozott hálószoba bútor olcsó áron eladó. Cím a kiadóban.

Jókarban levő EBÉDLŐ BÚTOR eladó. Cím a kiadóban.

Sport.

SzFC II—CVSE 2:1 (1:0).

Amit sejtettünk, bekövetkezett! A Vasutas bár favoritként indult a mérkőzésre, azt mégis elvesztette, mert hibás jó a fedezetsora és a közvetlen védelme, ha elől a csatársor teljesen széteső, erélytelen és még a legbiztosabb helyzeteket is sorba kihagyja. Lehet, hogy ez a rendszertelen és főként a semilyen formajá edzés hiányának tudható be, annyi azonban bizonyos, hogy a CVSE vidéken sohasem tudott eredményesen játszani s ennek köszönhető majd azt is, ha az idei szezonban ismét leszorulnak az élről. Pedig a mezőny nagyon gyenge és soha nem állhatnak a kék-sárgák közelebb a bajnoksághoz, mint a jelenben. Csak játszani kellene tudni!

Ezzel szemben az SzFC II. váratlanul szép játékkal lepte meg a hiveit és megérdemelten győzött. A 14. percben Szalai lövése akad meg Bognár hálójába, majd a Vasutas is erősít, de a szombathelyi védelem jól működik. A II. félidő 18. percében eredményes újból az SzFC. Németh beadását Szalai II. szúrja be, amiután nagy nehezen Osvát 2:1 re javít. A CVSE ben Bognár, Szabó, Egervári és Pajor mutattak elfogadható játékot.

Egyéb eredmények. ZTE—KTK 3:1 (1:1) és SzSE II.—Szentgotthárd 2:1 (1:1). Október 6 án, szerdán a CVSE-t verő SzFC II. is elvesztette a veretlenségét. Saját pályáján az SzSE II. verte meg 2:1 (0.0) arányban. Ezekután így fest a

bajnokság állása:

1. Kőszeg	6	5	—	1	31:10	10
2. ZTE	5	3	1	1	10: 3	7
3. CVSE	4	3	—	1	8: 3	6
4. SzFC II	5	2	2	1	12: 7	6
5. SzSE II.	5	3	—	2	8:10	6
6. Haladás II.	4	2	—	2	6: 7	4
7. ZSE	3	—	2	1	6: 8	3
8. Tapolca	4	—	1	3	2:16	1
9. Körmend	3	—	—	3	2: 7	—
10. Szentgotth.	3	—	—	3	2:16	—

Mai műsor:

Ma a CVSK Zalaegerszegen a ZTE-vel lejatsza a szeptember 12 ről elmaradt bajnoki mérkőzést. A ZTE a szombathelyi alosztály legjobb és legerősebb együttese s így a Vasutas csak akkor tudja haza hozni a sokat jelentő pontok egyikét is, ha a játékosok szívvel-lélekkel küzdenek, hogy kiköszörüljék a Szombathelyen kapott csorbát. Tippünk 2:1 a ZTE javára.

Egyéb mérkőzések: Tapolca—Szentgotthárd, KTK—KSE SzSE II.—MZSE és Haladás II.—SzFC II.

Kölcsönkönyvtár Celldömölkon 3000

kötetes kölcsönkönyvtáramat a Weselényi utca 1. szám alatti lakásomon megnyitottom. Havi 1 P kölcsöndíjert hetenként háromszor cserélhet úgy a magyar, mint a világirodalom classicus modern műveiből.

Kemény Kiárí.

Üriember részére egy bútorozott szoba Celldömölkön Ferenc József u. 4. szám alatt kiadó.

Mezőgazdaság.

Az Orsz. Mezőgazd. Kamara Talajtani Intézetének sajtóközleményei;

Tengeri után búza.

A tengeri mint tudjuk a búzanak kifejezetten rossz előveteménye és mégis nagyon sok búzát vetnek kukorica után, mert nem minden gazda tudja a vetéseforgót úgy összeállítani, hogy összes búzáját neki kedvező elővetemény után következtesse és sok esetben kénytelen a gazda tengeri után is búzát vetni.

Régebben azért tartották a tengerit a búza rossz előveteményének, mert későn kerül le a földről, utána tehát későn lehet a búzát is vetni. Ezért ajánlották a búza előveteményének a rövid tenyészidejű, augusztus végén, szeptember közepéig beérő tengerifajtákat, hogy utánuk legyen idő a talajt búza alá jól előkészíteni és idejében lehessen vetni. Azonban ez se bizonyult kielégítőnek és tovább kutatták a helyes eljárás után, mely lehetővé teszi tengeri után is a búza kielégítő terméshozamat.

Legutóbb dr. Kreybig Lajos m. kir. főgeológus arra a megállapításra jutott, hogy a kukorica azért rossz előveteménye a búzának, mert a kukorica a talajban igen sok rostos gyökeret hagy vissza, ezt a letakarítás után csakhamar ellepik a korhadási baktériumok és hamarosan megindul a gyökérmaradványok korhadási folyamata. A kukorica rostos gyökerei azonban sok szénhidrátot és kevés nitrogént tartalmaznak, ennek következtében az erjedési folyamathoz szükséges nitrogént a talajbaktériumok a talajból vonják el. Ennek folytán kukorica után az őszi és tavaszi hónapokban, amíg a tarlómaradványok korhadása tart, a talajban valósággal nitrogén hiány áll be és emiatt nem tud a búza kifogástalanul fejlődni még akkor sem, ha a talajt egyébként gondosan megmiveltük és gondos gazdához illően a talajt még külön ellátjuk foszfortartalmú műtrágyával is. Maga az egyoldalú foszforsav trágyázás tulajdonképen elősegíti a talajbaktériumok erjesztési tevékenységét, de ez együttal fokozottabban igénybe veszi a talaj nitrogénjének is a legnagyobb részét.

Ezek a vizsgálódások arra az eredményre vezettek, hogy a tengeri után a búza csak abban az esetben sikerülhet, ha foszfortartalmu műtrágya mellett nitrogén műtrágyát is adunk alája, amire ezidőszerint a péti só a legalkalmasabb. A kukorica után következő búza alá tehát feltétlenül szükséges kat. holdanként 120—150 kg szuperfoszfáton kívül 60—100 kg péti sót is adni. A szuperfoszfátot legjobb vetés előtt adni, péti sót pedig inkább tavasszal adjuk fejtrágyaként, de adhatjuk a péti só felét őszel, felét pedig tavasszal.

Ebben az irányban különben Westsik Vilmos mezőgazdasági kamarai szaktanár végzett beható kisérletet, melyek beszédesen igazolják, hogy tengeri után is lehet őszibúzát sikeresen termeszteni. Az általa beállított kisérleteknél is a tengeri után vetett búza terméshozamát a szuperfoszfát egymagában nem fokozta kielégítő módon, ellenben a péti só hozzáadásával az elmult évben beállított két kisérlet egyikénél kat. holdra 203 kg, a másiknál 266 kg szemtermés többlet mutatkozott a trágyazatlan parcellákkal szemben. A trágyázatlan parcellák 666 és 528 kg szemtermést adtak 1 kat. holdra átszámítva.

Tóth Lajos
mezőgazd. kamarai titkár.

Vonatok érkezése és indulása Celldömölk állomáson Érvényes 1937. október 3-tól.

	Érk.	Honnan?		Ind.	Hová?	Érk.
személy	4·09	Bp.—Keleti Győr	vegyes	4·20	Sopron	7.25
"	5.02	Szombathely	személy	4.29	Szombathely	5.34
"	6.46		"	5 06	Székesfehérvár	8 18
motor	6.52	Sopron	—	5 13	Zalaegerszeg	7.26
motor	7·20	Veszprém kp			Keszthely	7.48
gyorsmotor	8.03	Szombathely		5.22	Budapest—Keleti	10.50
személy	8·20	Győr	személy	6.10	Szombathely	7.16
"	8.25	Zalaegerszeg Tap	teher személy	6·29	Pápa (vas. nem)	7.22
"	8.28	Szentgotthárd	személy	6.54	Keszthely	9.26
"	11·37	Szombathely-Sztg.			Zalaegerszeg	9.01
gyors	11.40	Bp.—Keleti Győr	gyorsmotor	8.04	Székf. Bp—Keleti	11.13
személy	11.42	SzékesfehérvárDéli	személy	8·29	Szombathely	9.27
motor	13 17	Zalaegerszeg Tap	"	8.33	Budapest—Keleti	12.20
motor	14.10	Sopron	"	8.36	Székesfehérvár	13.20
teher szem	14.30	Pápa (vas. nem)	motor	8.42	Sopron	10.33
személy	14·22	Szombathely	gyors	11.45	Szombathely	12.33
"	15.53	Bp—Keleti Győr	személy	11.46	Budapest—Keleti	17.24
"	15.56	Zalaegersz. Tap.	motor	11.50	Zalaegerszeg	13.49
"	17.08	Bp. Keleti Győr			Tapolca	13.36
"	17.09	SzékesfehérvárKel	motor	12.58	Sopron (vásárkor)	15 32
gyors	17.44	Szombathely	személy	14.27	Székesfehérvár Bp.	21.20
vegyes	18.45	Sopron	"	14.28	Budapest—Keleti	20.17
motor	19.35	Szombathely	motor	14.36	Tapolca	16.19
személy	19.55	Bp—Keleti Győr			Zalaegerszeg	16.30
gyors motor	21.39	Bp.—Keleti—Boba	személy	16.02	Szombathely	16.89
személy	22.10	Zalaegerszeg Kesz	motor	17.11	Sopron	19.07
motor	22.18	Székesf—Bp. Kel	személy	17.14	Szombathely	18.16
személy	23·43	Szentgotthárd	gyors	17.47	Budapest—Keleti	21.10
			személy	17.55	Székf. Bp—Déli	22.40
			"	18.04	Tapolca	20.04
					Zalaegerszeg	20.24
			személy	20.01	Szombathely	21.00
			motor	21.18	Zalaegerszeg	23.03
			gyorsmotor	21.41	Szombathely	22.23
			személy	22.21		23.23
				23.57	Bp.—Keleti	5.50

Izléses, olcsó nyomtatványok DINKGREVE NÁNDOR könyvnyomdájá[illegible]

Azonnal eladó

a Sághegy celldömölki felén 530, 650, 2000 négyszögöles

szőlő pincékkel,

a legnemesebb tőkékkel beültetve, termő állapotban.

Csoknyay József
ing. közv. irodája, Árpád u. 16.

Vízvezetékek szárítva 15 perc alatt, legmodernebb szárítóburával Kövesi István fűrásznál.

Hivatalos, apró vagy nagyobb

hírdetéseit

Budapest, vidék vagy a külföld

bármely lapja részére eredeti kiadóhivatali árakon közzéteszi

a megbizhatóságáról és pontosságáról országszerte **közismert**

ERDŐS JÓZSEF

hírdetési irodája, reklamvállalata,

BUDAPEST,

VI. Teréz-körút 35
Telefon: 112—558.
Reklámtervezetek, költségvetés, hirdetési árszabas i n g y e n.

Eladó ház.

Adómentes és tehermentes ház, **melyen üzlethelyiség van,** Celldömölkön, Széchenyi-utca 13 szám alatt, közvetlen a zárda mellett azonnal eladó.

Érdeklődni lehet vitéz Varga Antalnál Celldömölkön, vagy Babainál Kőszeg, Király ut 1.

Legujabb szabadalma „Nettosprice"
dugattyunélküli gyümölcsfa-permetező készülék.

Olcsó, nincs benne bőrözés, nem szárad ki, nem romlik, nem kopik. Pillanatok alatt teljesen szétszedhető. Alkalmas ugy bármilyen edényből, mint hátiputtonyból (ócska, rossz hátipermetezőhöz is) permetezésre, fertőtlenitésre, meszelésre stb. Legutóbb a pápai kiállitáson is aranyérmet nyert.

Gyártja és forgalomba hozza:

Takács Károly
ny. máv. előljáró
Budapest VI. Kerekesu.

Dauerolás speciális gépekkel Kövesi István fűrásznál.

Rheuma, köszvény, csúz, ischias izületi fájdalmait gyógyittassa Budapesten a HUNGÁRIA FÜRDŐ törökfürdőjében

VII. Dohány u. 44. Orvosi felügyelet Olcsó pausál árak. Ellátás és szobák ról gondoskodunk az épületben levő Continental Szállóban.

Ismertetőt küldünk.

Márványmozaik-burkolólapok,

konyhák, előszobák burkolására a legjobb minőségben és modern mintákban a legelőnyösebb áron kaphatók **Marton Izidor** tégla, cserép és cementárugyárában Celldomölk. Telefon 52 és 53. szám. Rendelésre különleges mintájú lapokat is készítünk.

NYOMATOTT DINKGREVE NÁNDOR VILLANYERŐRE BERENDEZETT KÖNYVNYOMDÁJÁBAN, CELLDOMÖLK